

13 - Basisvaardigheden verwerven in het gebruik van een nieuwe taal

Doelstelling: De inhoud van basisvaardigheden in het gebruik van een nieuwe taal toelichten zodat vrijwilligers hun taalondersteuningsactiviteiten kunnen voorbereiden of afstemmen op de noden van de vluchtelingen met wie ze werken.

Deze informatie zal je helpen bij het uitkiezen van de geschikte scenario's, situaties en opdrachten, samen met de volgende Tools: 24 *De dringendste behoeften van vluchtelingen vaststellen*, 31 *Speerpuntsituaties selecteren voor taalondersteuning – checklist* en 32 *Nuttige communicatieve opdrachten selecteren voor beginners – checklist*. Wanneer sommige nieuwkomers in je groep al een grondigere kennis van de doeltaal hebben dan het basisoniveau, kan het nodig zijn de activiteiten te diversifiëren voor individuen of subgroepen met een verschillend competentieniveau.

Voornaamste doelstellingen voor absolute beginners

- in staat zijn om een aantal informele uitdrukkingen te begrijpen die vaak in gesprekken voorkomen,
- enkele van deze uitdrukkingen kunnen gebruiken bij sociale interactie,
- zichzelf kunnen voorstellen; een en ander over zichzelf, hun gezin en hun leven kunnen vertellen; concrete antwoorden kunnen geven op vragen rond bijvoorbeeld nationaliteit, leeftijd of burgerlijke staat,
- zelf dergelijke vragen kunnen stellen aan iemand die hen niet volslagen vreemd is of in vrij voorspelbare gesprekken,
- tot op zekere hoogte kunnen deelnemen aan een doorsnee gesprek met mensen die langzaam en duidelijk spreken en zich behulpzaam opstellen; eenvoudige zaken (een of twee woorden) kunnen aanbrengen in de doeltaal, maar ook in hun eigen taal of in een andere taal die ze kennen.

Te verwerven taalvaardigheden

In de beginfase is het de bedoeling volgende zaken te leren:

- een van elkaar losstaand aantal woorden en een beperkt aantal uitdrukkingen die in dagelijks terugkerende situaties voorkomen,
- een paar eenvoudige woorden en uitdrukkingen, die ervoor zorgen dat de nieuwkomers basisinformatie kunnen geven over zichzelf en hun dagelijkse behoeften,
- een aantal beleefdheidsformules die voorkomen in de dagelijkse sociale interactie zoals: "Goeiemorgen", "Goeieavond", "Tot ziens", "Alstublieft", "Excuseer me",
- de verschillende woordvormen (morfologie) en hun verschillende combinaties (zinsbouw).

Taalvaardigheden waarbij beginners hulp nodig hebben

De gesproken taal begrijpen (luisteren)

Het is de bedoeling dat nieuwkomers de volgende boodschappen begrijpen:

- mondelinge aankondigingen (dienstregelingen, vertrek- en aankomstuur enz.),
- voorspelbare aanwijzingen/instructies,
- ingesproken standaardboodschappen,
- terugkerende informatie (weerbericht, instructies van de taalcoach).

En dit meer bepaald onder goede akoestische omstandigheden (zonder achtergrondgeluiden, muziek enz.), wanneer de boodschap traag en duidelijk wordt uitgesproken en/of wordt ondersteund met illustraties (kaarten, diagrammen, afbeeldingen) of een geschreven tekst, en daarnaast nog eens wordt herhaald.

De geschreven taal begrijpen (lezen)

Het is de bedoeling dat vluchtelingen:

- de meest voorkomende namen, woorden en uitdrukkingen waarmee ze in hun dagelijkse leven worden geconfronteerd, herkennen: bordjes, tekstinstructies (met symbolen of pictogrammen), prijzen, dienstregelingen enz.,
- cijfergegevens, eigennamen en andere visueel opvallende informatie in korte teksten herkennen en begrijpen,
- in staat zijn om de bedoeling van bepaalde courante teksten (op basis van hun schriftbeeld, lettertype, plaats enz.) te identificeren en tot op zekere hoogte hun inhoud in te schatten.

Conversaties (mondelinge interactie)

We gaan ervan uit dat succesvol communiceren tussen native en niet-native speakers op beginnersniveau inhoudt dat de native speakers bereid zijn om hun woorden te herhalen (in een aangepast tempo) en te herformuleren. Pas dan zullen nieuwkomers in staat zijn om te converseren.

Iemand aanschrijven

Op dit basisoniveau is het de bedoeling dat nieuwkomers:

- woorden of korte tekstjes, cijfers en data enz. kunnen overschrijven,
- een eenvoudige informatieve tekst kunnen neerschrijven over dagelijkse activiteiten (bv. berichten, groeten), eventueel met persoonlijke details.